

3. Қытай тілінде көптік мағына беретін кей-бір сөздерді қазақ тіліндегі қос сөздер арқылы да білдіруге болады /6, 112/.

Мысалы: 这个时期在我们的面前提出新的任务

(Бұл дәуір біздің алдымызға қат – қабат міндеттер қоюда).

空中一直飘荡着细长的蛛丝。(Әуеде өрмекшінің ұсақ – ұсақ торлары салбырап тұрды).

他凝视着那片帆影。(Ол анау қатар – қатар желкендерге тесіле ұзақ қарады).

***

1. 林祥楣 《现代汉语》 语文出版社 1990 年

2. 卢福波 《对外汉语教学实用语法》 北京语言文化大学出版社 2002 年

3. 刘宝顺, 徐秀珍 《现代汉语语法》 新疆教育出版社 1987 年

4. 《汉哈对比语法》 新疆教育出版社 1992 年

5. 徐绍建主编 《大学语文导读》 武汉大学出版社 2003 年

6. Қалибекұлы.Т. Қытайша-қазақша-орысша грамматикалық терминдер сөздігі. - Алматы, 2009. – 196 б.

***

В статье рассматривается роль и путь образования многокомпонентного сложного в грамматике современного китайского языка.

***

The article considers the role and ways of formation of adjectives consisting of several parts in Modern Chinese grammar.

С. Айтқазы

АҒЫЛШЫН МӘДЕНИЕТІНДЕГІ “RED” (ҚЫЗЫЛ) ТҮСІНІҢ ҰЛТТЫҚ-МӘДЕНИ СИПАТЫ

Ағылшын мәдениетінде “red” – қызыл “оттың”, “қанның” түсі, ағылшындар қан адам денесіндегі тіршіліктің тірегі, егер адам денесінен көп мөлшерде қан ақса, тіршілік гүлі де солады деп қараған. Ағылшындардың “қызыл түс туралы танымы” қытайлардан мүлде басқаша: христиан дінінің уағыздарында, жын-шайтан (撒旦) “қызыл түс” арқылы бейнеленеді. Сондықтан ағылшындардың санасында “red” – қызыл түс “қан ағу”, “соғыс”, “террорлық”, “ашулану” және “қауіп-қатер” мен ассоциация құрап, ағылшын халқы үнемі “red” – қызыл түс пен “зорлықты төңкеріс және қауіп-қатерді” байланыстырады. Жалпы ағылшын мәдениетінде “red” – қызыл жағымсыз мәнге ие түс /1/.

Батыс мәдениетінде, қызыл түстің ассоциативтік мәні қытай халықтарымен мүлде қарама-қарсы. Қызыл түс қытай халқы үшін ерекше ардақты, құрметті түс болса, ал ағылшындар әдетте қызыл түсті жек көреді. Батыс мәдениетіндегі “red” – қызыл түс - әсілі бұқа сүзестіру мәдениетінен бастау алып, қаныпезерлік, қызбалық, апат және қан құйлылықтың символы. Сондықтан көп жағдайларда, ағылшын тіліндегі “red” – қызыл сөзінің жағымсыз мәні қою болып, адамдар санасында “қан ішер”, “зорлық-зомбылық”, “заң бұзушылық” және “бүлік шығару” т.б. мағыналар мен ассоциация құрайды.

Қызыл түс ағылшын мәдениетінде қауіп-қатер, зорлық-зомбылық, қанды қырғын, заң бұзушылықты білдіреді. Қытай тілінде, “白刀子进去, 红刀子出来 bai dao zi jin qu, hong dao zi chu lai” (сөзбе-сөз: ақ пышақ кіріп, қызыл пышақ шығу) “басын бәйгеге тігу, жанын кию”, “刺刀见红 ci dao jian hong” (сөзбе-сөз:

найза шаншып қызыл көру) “қанға бөктіру”, 杀红了眼 sha hong le yan” (сөзбе-сөз: кісі өлтіріп көзі қызару) “қан ішер, қанға кәніккен” т.б /2/. тіркестері зорлықты күшті білдіреді. “Red” – қызыл түс ағылшын мәдениетінде де ұқсас ассоциативтік мәнге ие, мысалы, “red hands” (сөзбе-сөз: қызыл қол) қаз: “қанды қол”, “be caught red-handed” қаз ауд: “қылмыс үстінде ұсталу”, “red battle” қаз: “қанды қырғын”; “red revenge” қаз: “қанмен кек алу”; “red activities” (сөзбе-сөз: қызыл әрекет); қаз: “зорлықты әрекет”; “the red rules of tooth and claw” немесе “red jungle rules” ауд: “қылышынан қан тамған билік” мағынасында. Ағылшындар мемлекеттің құпия құжаттарын “red-cover papers” (сөзбе-сөз: қызылмен тысталған қағаз) деп атайды, қаз: “құпия құжат”, құжаттың қызыл түспен қапталуы қауіп-қатердің символы болған. Сондай-ақ ағылшындар қауіпті, оңай от алғыш заттардың сыртына “red label” (қауіпті) белгісін жапсырып, адамдарға қауіп-қатерді ескертеді. Ал “red alert” қаз: “әуе шабуылынан қорғану дабылын” білдіреді;

Қызыл түс ағылшын мәдениетінде “шамына тию, ашуландыру” мағынасын білдіреді. “red rag”, “red rag to a bull”- (сөзбе-сөз: бұқаны ашуландыратын қызыл мата) “шамына тию”, “ашуын коздыру”, “to see red” “тосын ашулану”;

Ағылшын тіліндегі: “see red” тіркесі бұқа сүзестіру ойынынан келіп шыққан. Ағылшындар бұқа сүзестіру ойынын тамашалауды жақсы көреді, бұқа сүзестіруші үнемі қолына бір шаршы қызыл мата алып, оны ары-бері бұлғап бұқаның шамына тиеді, сосын қызыл матаны көріп қатты ашуланған бұқамен өзі сайысқа шығады. Сондықтан “see red” қаз. ауд.: “от алып қопаға түсу,

қатты ашулану” мағынасында, ал **“like a red rag to sb”** қаз.: “ашуландыру, шамына тию” мағынасында, бұл фраза да ағылшындардың бұқа сүзiс-тіру ойынына байланысты келіп шыққан.

Қызыл түс ағылшын мәдениетінде тағы қуаныш-шаттық, бақытты мағынасымен ассоциация құрайды. Ағылшын халықтары да “red” – қызыл түс арқылы бақытты, қуанышты күнді білдіреді. Мысалы: “a red-letter day” деп күн тізбегі “қуанышты, мерекелі күндерді” білдіреді. Бұл ертедегі діни наным-сенімнен келіп шыққан. “red-letter” (сөзбе-сөз: қызыл әріп) қуанышты, мерекелі мағынасында, “black-letter day” (сөзбе-сөз: қара әріпті күн) яғни, қаз.: “қара басқан күн” мағынасында. “paint the town red” (сөзбе-сөз: ауылды қызылға бояу) “қуанышқа бөлену” мағынасында; Ағылшындар “The Red, White and Blue” қызыл, ақ және көк түс арқылы “Англияның мемлекет туын” бейнелейді. *Қызыл түс ағылшын мәдениетінде құрметпен қарсы алуды білдіреді:* “red carpet”- (сөзбе-сөз: қызыл кілем) “қызыл кілем төсеп ерекше құрметпен қабылдау”.

Ағылшындар құрметті қонақтарды салтанатпен қарсы алғанда жерге қызыл кілем төсейді, сондықтан “red carpet” яғни қызыл кілем ағылшын тілінде салтанатты түрде, құрметті қонақтарды қарсы алу мағынасына ие, алайда ағылшын тіліндегі “red carpet” пен қытай тіліндегі қызыл кілемнің мәдени мәні мүлде ұқсамайды. Ағылшындардың қызыл кілемі құрметті қонақтарды салтанатпен қарсы алғанда жерге төсейтін әшекей бұйым, мысалы, **“receive a red carpet treatment”** қазақша ауд: салтанатпен қарсы алу; **“a red carpet visitor”** – “құрметті қонақ, қызыл қонақ”; **“roll a red carpet for sb”** немесе **“give sb a red carpet reception”** яғни, қызыл қонақты салтанатпен қарсы алу мағынасында. Ал қытай мәдениетіндегі “қызыл кілем” үйленудің символы, мысалы, қытай тілінде: 走上红地毯 zou shang hong di tan” (сөзбе-сөз: қызыл кілемнен жүру) яғни “неке тойын өткізу” мағынасында. Ағылшындар әдетте үйленуді “white-runner” дейді, өйткені, ағылшындар да “white” – ақ түс қуаныш-шаттықтың символы.

Қызыл түс ағылшын мәдениетінде қызыл, қып-қызыл, мағынасын білдіреді. Мысалы, “red about the girls”- (сөзбе-сөз: екі жағымен қызару) қазақ: “қызыл шырайлы”; “red as a cherry”- (сөзбе-сөз: шиідей қызыл) “қып-қызыл шиідей”, қазақ: “шиідей қызыл” “қан қызыл”; “as red as a rose” - (сөзбе-сөз: раушан гүліндей қызыл) “жаздың раушан гүліндей”; қазақ: “алтайы қызыл түлкідей”, “орман түлкісіндей қызыл”; “red as a lobster”- (сөзбе-сөз: теңіз шаянындай қызыл) “қып-қызыл”; қазақ: “шиқандай қызыл”; “as red as a fire”- (сөзбе-сөз: оттай қызыл) “оттай

қызыл”; “as red as a blood”- (сөзбе-сөз: қызыл қандай) “қан қызыл, қанық қызыл”;

Қызыл түс ағылшын мәдениетінде адамның эмоциясын, ұяттан-ашудан қызару, ұялу мағынасын білдіреді. “as red as a turkey cock”- (сөзбе-сөз: күрке тауықтай қызару) “қатты қызару” (ұяттан, ашудан); қытай: “面红耳赤” mian hong ar chi (сөзбе-сөз: беті де қызару, құлағы да қызару) қазақ: “ұяттан қызару”; Қытай тілінде “羞红了脸 xiu hong le lian” (сөзбе-сөз: ұялғанынан беті қызару), қаз: “ұяттан қызару” десе, бұл ағылшын тілінде **“turn red with blush”**; деп, **“a red face”**- (сөзбе-сөз: қызыл бет) “ұялғанынан қызару”; “become red-faced” (сөзбе-сөз: беті қызара бастау) “ұялу, ыңғайсыздану”; “one’s face turns red” (сөзбе-сөз: беті қызару); **“red as fire”** (сөзбе-сөз: оттай қызару) “ұялу, ыңғайсыздану, ашуланғаннан беті қызару”; **“red-headed”** “ашуға булығы”; **“be red with anger”** қаз: “ашудан қызару”; “wave a red flag” қаз: “шамына тию, ашуын қоздыру”; Қытай тілінде, егер екі адам тату-тәтті болса, “从没红过脸 cong mei hong guo lian” (сөзбе-сөз: ешқашан беттері қызарысқан емес) “берекелі, тату-тәтті” мағынасында.

“As red as a turkey” (сөзбе-сөз: күрке тауықтай қызыл) тұрақты тіркесінің тілде қалыптасу уәжі ағылшын тілінде сөйлейтін халықтардың басым көпшілігінің жаңа жылды қарсы алу рәсімімен байланысты тәрізді. Деректерге сүйенер болсақ, бұл халықтардың жаңа жыл дастарханындағы бас мәзірі-күрке тауық. Зер сала қарасақ, қандай да бір зат, құбылыс, іс әрекетті бейнелей жеткізу барысында өзінің дүниетанымына орай жете таныс, көңілге қанық, бөгде емес, белгілі бір сәйкес нышандары, адекватты белгілері бар нәрселермен салыстырып, сабақтастырады. Мысалы, қазақ халқы ұялғаннан қып-қызыл болған адамды, әсіресе, әйел адамды суреттеуде “екі беті шиідей қып-қызыл болды” немесе “екі беті алаулап кетті” деп алаулаған отқа теңейді. Сол сияқты ағылшын халқының да осы мағынаны жеткізуде, сондай-ақ, ішімдікті көбірек ішіп, қызара бөрткен, масаң адамдарды сипаттау мақсатында да аталмыш **as red as turkey** тіркесін қолданады.

Қызыл шығыс және батыс мәдениетінде нәпсі құмарлық мағынасымен ассоциация құрайды. Қытай тілінде қызыл түс болымысты тергеп, сыпайы суреттеп көрсету ерекшелігіне ие. Мысалы, “红杏出墙 hong xing chu qiang” (сөзбе-сөз: қызыл өрік қорған қабырғасынан шығып кету) яғни, “күйеуіне адал болмаған әйелді” білдірсе, “依红偎翠 yi hong wei cui” немесе “倚翠偎红 yi cui wei hong” (红 hong, 翠 cui: әйелді меңзейді) қаз: “әйелінің көзіне шөп салған еркек, мораль-

дан азған, суық жүрісті еркек” дегенді білдіреді;

Ағылшындар қызыл түсті адамның нәпсісін қоздыратын ерекшелікке ие, еліктіргіш немесе нәпсі құмарлыққа қатысты түс деп қарайды. Ағылшын халқы қызыл түс арқылы дарақылдық пен әулекілікті бейнелейді, олар нәпсі құмарлық пен айналысатын топтық ортаны “red-light district” (сөзбе-сөз: қызыл шырақты орта) деп атайды. “red-light” (сөзбе-сөз: қызыл шырақ) “қауіпті белгі”, “a red adventure story” (сөзбе-сөз: қауіпті қызыл әңгіме) “қорқынышты әңгіме” мағынасында.

Қызыл түс батыс мәдениетінде бейбастақ, көргенсіз және дарақы мағынасын білдіреді. Ағылшын тіліндегі: “a red waste of youth” тіркесі: қыз-жігіттердің жастық көктемін дарақылдықпен өткізуін білдіреді. мысалы, “Is she really so red in our school?” қазақ тілінде: “Ол біздің мектепте шынымен сондай бейбастақ па еді?”. Қытайлар мен ағылшындар қызыл түс арқылы нәпсі құмарлықты бейнелегенде, олардың қызыл түстің жарықтығын талдауы ұқсамайды. Қытайлар алқызыл, қызғылт (粉红色 fen hong se) түс арқылы нәпсі құмарлықты бейнелесе, ал ағылшындар керісінше, нәпсі құмарлықты ашық қызыл түс (scarlet) арқылы бейнелеуге баса назар аударады. Қытай тілінде, “знақорлықты” “桃色事件 tao se shi jian” (сөзбе-сөз: шаптол түсті, яғни ал қызыл түсті уақиға) десе, знақор, жезөкшелерді 粉头 fen tou (сөзбе-сөз: қызғылт бас) немесе “粉姐 fen jie” (сөзбе-сөз: қызғылт апа, ал қызыл тәте) деп атайды. Қытайлардың мұндай түсті талдауы ежелгі дәуірдегі қытай әйелдерінің бояну салты мен қатысты. Ежелгі дәуірдегі қытай әйелдері боянғанда бетіне қызыл далап жаққанды ұнатқан. Бұл фраза знақорлықпен шұғылданатын әйелдердің өзгелерді өзіне баурау үшін беттеріне алқызыл далап жағуымен байланысты пайда болған. Ал батыс мәдениетінде қызыл түс (scarlet) арқылы нәпсі құмарлықты бейнелеуі «Инжіл»дегі әңгімелермен қатысты, «Инжілде» қызыл түспен (scarlet) жезөкшелерді өзара байланыстырып, адамзат тарихында тұңғыш жезөкше Арапта дүниеге келген, ол ашық қызыл түсті (scarlet clothing) киім киіп, қызыл түсті жануарға (scarlet beast) мініп жүреді, сондықтан адамдар оны “a scarlet woman” – “қызыл әйел” деп атаған, мұндағы “scarlet” сөзі “бейбастақ” мағынасында. «Инжіл»дегі “scarlet sins” (сөзбе-сөз: қызыл күнә) деп “ауыр күнәні” білдіреді. Егер ағылшын тілінде “a girl in red” (сөзбе-сөз: қызыл киінген қыз) десеңіз ағылшындардың санасында мүлде басқаша түсінік болмақ, әрине олардың көз алдына моральдан безген, бейбастақ әйелдің келбеті елестейді.

Сондықтан ағылшындар әдетте шымқай

қызыл түсті киім кимейді.

Сонымен, “scarlet” (ашық қызыл) мен “red” (қызыл) түс ағылшын мәдениетінде “знақорлық” пен ассоциация құрайды. Hawthorne өзінің 《红字》 hong zi (Scarlet Letter) атты әңгімесінде әйел кейіпкерді: “a scarlet woman, and a worthy type of her of Babylon” деп суреттейді. Әңгімедегі әйел кейіпкердің кеудесіне қадаған қызыл түсті “А” әріпі (“adulteress” – “знақор” сөзінің бас әріпі) знақорлық пен намыстың символы /Hawthorne, 1994: 10/.

Қызыл түс ағылшын мәдениетінде адамның денінің саулығы мен ассоциация құрайды. Ағылшын мәдениетінде қызыл түс адамның денінің саулығын білдіреді, яғни қытай тіліндегі: “红光满面 hong guang man mian” “екі беті нарптай қызыл”, “жүзінен нұр таму”, “жүзінің қызылы таймау” дегенді, ағылшын тілінде: “ruddy/ rubicund cheeks” деп айтады, “red blood”- (сөзбе-сөз: қызыл қан) “тепсе темір үзетін, қылшылдаған, жігерлі, жалынды”, red meat of sth- ‘тіпті де күшті’, ‘күқықты’ мағынасында.

Қызыл түс ағылшын мәдениетінде “коммунизм, төңкеріс және алға ұмтылу” мен ассоциация құрайды. Яғни, ағылшын тіліндегі “red” (қызыл) – “коммунист” сөзімен синоним болып, үнемі жағымсыз мәнде қолданылады. Мысалы: “red belt” бұрынғы кеңес үкіметінің басқаруындағы шығыс еуропа елдері, яғни “қызылданған район, қызылданған аймақ”; “go red” (қызылдану, белсенді, атойшыл болу) коммунисттік партия мүшелерін осылай атайды; “red regime” (сөзбе-сөз: қызыл билік) “коммунисттік билік”, “қызыл үкіметтің билігі”, “red party” (сөзбе-сөз: қызыл партия) “коммунисттік партия”, “red guerrillas” (сөзбе-сөз: қызыл партизандар) “коммунисттік еріктілер”, “Reds under the bed” “коммунизмшіл”, “a red revolution” (сөзбе-сөз: қызыл революция) “коммунисттік төңкеріс”, “a workers’ union made up of reds” (сөзбе-сөз: қызылдан құралған жұмысшылар ұжымы) қаз: “атойшы жұмысшылар ұжымы”; “better red than dead” (сөзбе-сөз: о дүниелік болғаннан қызыл болған жақсы) “Америкалықтардың ядролық соғыстан, коммунисттік партияның билігін қабылдауды жөн көруі”, “red hod political campaign” қаз: “сұрапыл саяси әрекет”; “red activities” (сөзбе-сөз: қызыл әрекет) “атойшылдық әрекет” бұл саяси атаулар батыс мәдениетінде жағымсыз мәнге ие.

“red lining” қаз.: “қызыл шеңбер сызу”, Американың қазына органдары кедей, әлеуметтік жағдайы төмен аймақтарды қызыл шеңбермен бейнелейді, ондай аймақтарда тұратын жергілікті тұрғындарды қазына органдары несиеге алуға болатын тұрғын үймен қамтамасыз етпейді, сондықтан олар тіпті де кедейліктің

кебін кешеді. *“in the red”* – (қызыл сызықта) “қарыздану, зиян шегу”; *“to be in the red”* – (қызыл әріп) “шығын, зиянға тарту”; *“get into the red”* қаз: “зиянға шегу, қарыздану”; *“be/get out of the red”* қаз: “қарызын қайтару, қарыздан құтылу”; *“red figure”* (сөзбе-сөз: қызыл сан) немесе *“red ink”* – (сөзбе-сөз: қызыл сия, қызыл жазу) “зиян шегу”, “шығын”; *“red – ink entry”* *“red balance”* т.б. экономикалық жақтан қарыздануды білдіреді. *“red cent”* – “ұсақ теңге”, “бақыр” мағынасында.

“Red” – қызыл түс ағылшын мәдениетінде өрт, өрт апаты мағынасын білдіреді.

“red cock” (сөзбе-сөз: қызыл әтеш) “өрт апаты”; *“the red cock will arrrow in his house”* қаз: “үйі өртке оранды”; *“red ruin”* қаз: “өрт апаты”; *“red light”* (қызыл шырақ) “қауіпті белгі”;

“Red” – қызыл түс ағылшын мәдениетінде кемсіту, келемеждеу мағынасын білдіреді. Солтүстік Америкада пайда болған *“Red Indian /Red Man”* (сөзбе-сөз: қызыл Индиан/ қызыл адам) атауы *“Индиандар”* мағынасында. Еуропа имигранттары солтүстік Америкадағы ежелгі жергілікті тұрғындарды кемсітіп осылай атаған. *“Red / қызыл”* сөзін қосып атаудың түпкі мәнінде ақ нәсілділердің түсті нәсілділерді кемсітуі бейнеленген. *“red coat”* (сөзбе-сөз: қызыл шапанды) Американың тәуелсіздік соғысы кезінде, Америка әскерлері, Англия әскерлерін келемеждеп *“red coat”* деп атаған. Мұның себебі, сол кездегі Англия әскерлері қызыл түсті дәстүрлі әскери киім киіп, өздерін жау жүрек қаһармандар қатарында сезініп, бөгет атаулыны жайпап өтпекші болған, ойламаған жағдайда солтүстік Американың орман-тоғайлы соғыс майданында олардың қызыл түсті киімі мен мұндалаған, көзге ұрар нысанаға айналып, Англия әскерлері аса ауыр шығынға батқан. Сонымен, Америка әскерлері, Англия әскерлерін келемеждеп *“red coat”* (сөзбе-сөз: қызыл шапанды) деп атаған, бұл “қызыл киім киіп көрінген жерде алшандаған ақымақ” деген мағынаны білдіреді.

“red neck” (сөзбе-сөз: қызыл мойын) “шаруа, егінші” мағынасында. Өздерін мәдениетті, салауатты санайтын қала тұрғындары, ауылдағы

егінші-шаруаларды қорашсынып осылай атаған. Мұның себебі, егінші-шаруалар бұрын үнемі жаздың аптапты ыстығында жұмыс істегендіктен, мойын терісі күн нұрында үнемі қып-қызыл болып күйіп кететін, сондықтан өзгелер оларды кемсітіп *“red neck”* (сөзбе-сөз: қызыл мойын) деп атаған.

Ағылшын тілінде *“red meat”* (сөзбе-сөз: қызыл ет) “сиырдың не қойдың еті” деген мағынада. Жалпы ағылшын мәдениетінде *“red”* – қызыл жағымсыз мәнге ие түс. Көп жағдайларда, ағылшын тіліндегі *“red”* – қызыл сөзінің жағымсыз мәні қою болып, адамдар санасында “қан ішер”, “зорлық-зомбылық”, “заң бұзушылық” және “бүлік шығару” т.б. мағыналар мен ассоциация құрайды. Бұл мақаламызда, ағылшын мәдениетіндегі “қызыл” түстің символдық мәніне тіл және мәдениет тұрғысынан талдау жасалды. Сондай-ақ, ағылшын мәдениетіндегі “қызыл” түстің ұлттық-мәдени табиғаты мен тілдік бейнесі айқындалды.

***

1. 英汉词语文化语义对比研究/ 杨元刚著. —武汉: 武汉大学出版社, 2008.8

2. 汉英词典 (A Chinese-English Dictionary) / 姚小平编. —北京: 外语教学与研究出版社, 2009.11

3. Concise English-Chinese Idioms Dictionary (简明英汉成语大词典). 青岛出版社. 青岛. 2006.

4. «Қытай тілінің тұрақты тіркестер сөздігі» («汉语惯用语词典») 外语教学与研究出版社. 北京. Пекин. 1988.

5. «Oxford Idioms Dictionary» («牛津英语习语词典») 外语教学与研究出版社. 北京. Пекин. 2005.

6. «英语成语背后的故事» (Behind the English Idioms) 陈文谦 Chen wen qian. 南海出版社Нан Хай баспасы. Хай Коу. 2005.

***

Мақаламызда ағылшын мәдениетіндегі “қызыл” түстің символдық мәніне тіл және мәдениет тұрғысынан талдау жасалды. Сондай-ақ ағылшын мәдениетіндегі “қызыл” түстің ұлттық-мәдени табиғаты мен тілдік бейнесі айқындалды.

***

The symbolic meanings of “red” colour in English culture is considered in this article. The symbolic of “red” colour that is especially significant in English traditional culture has been thoroughly described from the linguistic and cultural standpoints.

С. Х. Апаева

СРЕДСТВО ВЫРАЖЕНИЯ ГРАММАТИЧЕСКИХ (СИНТАКСИЧЕСКИХ) ОТНОШЕНИЙ В КИТАЙСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКАХ

Языки стали вызывать интерес не только как отличные одна от другой системы знаков, но и как зеркала отличных одна от другой культур, представители различных моделей мировос-

приятия. В настоящее время огромный научный и практический интерес представляет изучение русского языка на фоне китайского. Русский язык имеет статус международного, является